

Tartu Lasteaed Klauabu

Arengukava 2014-2019

Tartu 2013

Sisukord

SISSEJUHATUS	3
1. Üldine ülevaade ja ajalugu	3
1.1 Üldinfo	3
1.2 Ülevaade lasteaia ajaloost	3
2. Lähtepositsioon 2013. aastal	4
2.1 Eestvedamine ja juhtimine	4
2.2 Personaljuhtimine	5
2.3 Koostöö huvigruppidega	8
2.4 Ressursside juhtimine	10
2.5 Õppe- ja kasvatusprotsess	13
3. Visioon, missioon ja väärtused	17
4. Üldeesmärgid, tegevusnäitajad ja tegevuskava 2014- 2019	17
5. Arengukava uuendamise kord	21
Lisad	23

SISSEJUHATUS

Tartu Lasteaed Klaabu (edaspidi lasteaed) arengukava on dokument, mis määratleb lasteaia arendustegevuse valdkonnad, üldesmärgid, tegevusnäitajad ja tegevuskava kuueks aastaks ning sätestab arengukava uuendamise korra.

Lasteaia arengukava koostamisel osalesid töötajad ja lapsevanemad. Arengukava koostamist juhtis töörühm koosseisus direktor, õppealajuhataja, majandusjuhataja, kolm pedagoogi, üks õpetaja abi ja kaks hoolekogu liiget.

Lasteaed Klaabu arengukava lähtub asutuse põhimäärusest, sisehindamise kokkuvõtetest (2010-2013). Lisaks arvestati Tartu linna arengustrateegiat „Tartu 2030“, Tartu linna arengukava aastateks 2013-2020 ning Tartu Ülikooli innovatsioonikooli kontseptsiooni.

1. Üldine ülevaade ja ajalugu

1.1 Üldinfo

Aadress:	Tartu 50304, Kummeli 5
Registrikood:	75035743
Lasteaia koolitusluba:	Nr. 5698 HTM (välja antud 30.12.09 ministri käskkiri nr 1331)
Telefon:	7 461 027
E-post, kodulehekülg:	jana.treier@raad.tartu.ee ; www.tartu.ee/klaabu
Omandivorm:	Tartu linna munitsipaallasteaed
Rühmade arv:	6
Teeninduspiirkond:	Tartu linn
Õppekeel:	Eesti keel
Lasteaia eripära	Tervist Edendav Lasteaed Montessori pedagoogika elementide kasutamine Tegelaskuju Klaabu kasutamine õppe- ja kasvatusprotsessis
Huviringid	Jalgpall, judo, iluvõimlemine, tantsustuudio “Pilla Palla”, lauluring “Triller”, varajane saksa keel, varajane inglise keel, uisutamine Lõunakeskuse liuväljal (5-7 a lapsed)

1.2 Ülevaade lasteaia ajaloo

Tartu Lasteaed Klaabu asutati Tartu Linnavalikogu otsusega 11.06.2009. Lasteasutus avati lastele 11. jaanuaril 2010-ndal aastal. Hea koostöö oli Klaabu autori Avo Paistikuga (lasteaia logo valmimisel jne).

2010. aasta septembris loodi lasteasutuses sobitusrühm. Lasteasutus ühines Tervist Edendava Lasteaedade Võrgustikuga 22. detsembril 2010. aastal. Lasteaed on praktikakohaks Tartu Ülikooli koolieelse lasteasutuse õpetaja, eripedagoogi ja logopeedia eriala üliõpilastele ning Tartu Tervishoiu Kõrgkooli üliõpilastele alates 2010-ndast aastast.

2013. aasta kevadel osales lasteasutus Tartu Ülikooli innovatsioonikooli konkursil ja osutus valituks. Innovatsioonikoolina mõistetakse haridusasutust, mis kindlustab koostöös Tartu Ülikooliga vajaliku kompetentsuse, et juhendada pedagoogilist praktikat ning edendada haridusvaldkonnas õppe-, teadus- ja arendustööd.

2. Lähtepositsioon 2013. aastal

Lähtuvalt sisehindamise tulemustest on alljärgnevalt analüüsitud lasteasutuse arengukava 2011-2013 eesmärkide ja tegevusnäitajate täitmist võtmealade lõikes, esitatud on tugevused ja arendussuunad 2014-2019 aastateks. Tekstis kasutatud lühendite selgitused: LV KAI - lapsevanemate keskmine arvamuseindeks viie palli skaalal, T KAI - töötajate keskmine arvamuseindeks viie palli skaalal, AK EM- arengukava eesmärk, EHIS - Eesti Hariduse Infosüsteem, IAK –individuaalne arenduskava, IKT - info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, TEL - Tervist Edendav Lasteaed, HTM - Haridus- ja Teadusministeerium, PN - Pedagoogiline nõukogu.

2.1 Eestvedamine ja juhtimine

Üldeesmärk: Väärtustel põhinev osalusjuhtimine

Tegevusnäitaja	LV KAI 2011	T KAI 2011	LV KAI 2012	T KAI 2012	T KAI 2013	AK EM
1. Lasteaia tegevus toetub ühiselt heaks kiidetud väärtustele, eesmärkidele ja tegevustele	4,8	4,9	4,8	4,6	4,7	4,2
2. Olen rahul lasteaia juhtimise ja üldise töökorraldusega	4,8	4,7	4,8	4,2	4,5	4,3
3. Lasteaia juhtkond innustab oma tegevusega personali koostööle		4,6		4,0	4,5	4,2
4. Sisehindamine toetab töötajate ja lasteaia arengut		4,6		4,4	4,7	4,3

Uue lasteaia puhul oli oluline tegevus ühiselt kokkulepitud väärtushinnangute, eesmärkide ja tegevuste ning visiooni ja missiooni rakendamine - see toimus läbi erinevate tegevuste (õppetegevuste vaatlus, töörühmade tegevus, pedagoogiline nõukogu, töötajate lõunaringid, igapäevane suhtlus jm). Töötajad ja lapsevanemad on kolme aasta lõikes kõrgelt hinnanud ühiselt heakskiidetud väärtuste ja eesmärkide järgimist lasteaia tegevustes. Lasteaia üldise töökorralduse ja juhtimisega on lapsevanemad rohkem rahul kui töötajad.

Esile võib tuua riikliku temaatilise järelvalve head tulemust 2012. a. Järelvalve eesmärk oli välja selgitada, kuidas on tagatud pedagoogide kvalifikatsiooninõuetele vastavus, korraldatud pedagoogide atesteerimine ja täienduskoolitus ning kontrollida pedagoogide kohta esitatud andmete õigsust Eesti Hariduse Infosüsteemis. Lasteasutuse tegevus antud valdkonnas oli kooskõlas seadusandlusega. Ettekirjutusi Tartu Lasteaed Klaabu direktorile ja Tartu Linnavalitsusele ei olnud. Direktorile tehti ettepanek tutvustada sisehindamise alast head kogemust teiste lasteasutuse juhtidele.

Sisehindamise süsteemi loomisel koostöös personaliga võeti aluseks arengukavas sõnastatud missioon, visioon, püstitatud eesmärgid ja tegevusnäitajad. Arengukava täpsustamiseks ja lähtudes sisehindamise tulemustest koostati igal aastal lasteaia tegevuskava.

Personal on lasteasutuse juhtimise ja dokumentide koostamise kaasatud läbi erinevate töögruppide, meeskondade ja komisjonide. Näiteks on koostöös personaliga lisatud töösisekorda iseseisva enesetäiendamise kord, koostatud riskianalüüs, muudetud lasteaia kodukord jne.

Lasteaia eripära kujundati läbi erinevate tegevuste (tervisedenduslikud tegevused, Montessori pedagoogika elementide rakendamine).

Lähtuvalt sisehindamise tulemustest on parendatud ka juhtkonna tegevust. Eestvedamise ja juhtimise valdkonnas püstitatud tegevusnäitajad ja planeeritud tegevused said täidetud.

Valmis lasteaia kolme aasta sisehindamise aruanne. Lasteasutust nõustas 2013. a augustis nõunik Piret Lind ja seda rahastas Haridus- ja Teadusministeerium. P. Lind tõi välja nõustamisprotsessis täheldatud järgmised lasteasutuse tugevused:

- Lasteasutuses toimib avatud ja innovaatiline meeskonnatöö. Koostöö juhtkonnaga, tugipersonaliga ja huvigruppidega. Töögruppides on alati lisaks pedagoogidele, tugi- ja abipersonali ning lastevanemate esindajad.
- Juhtkonna pedagoogiline eestvedamine personali professionaalse arengu toetamisel. Pedagoogide koostatud ja avaldatud väärtuskasvatuspõhised õppematerjalid, omavaheline jagatud praktiline töökogemus õppetegevuste vaatluste ja tagasiside andmise kaudu, praktika juhendamine jm
- Õppe- ja kasvatustöö planeerimine läbi väärtuskasvatuse ja lapsest lähtuva õpikäsituse (näit Montessori meetodika ja vahendite kasutamine, õppetegevuste planeerimine). Lapse arengut toetab süsteemne arengu jälgimise protsess, professionaalne pedagoogiline personal koostöös tugi- ja abipersonaliga.

Lähtuvalt sisehindamise tulemustest on parendatud ka juhtkonna tegevust. Eestvedamise ja juhtimise valdkonnas püstitatud tegevusnäitajad ja planeeritud tegevused said täidetud.

Tugevused: Eestvedamise ja juhtimise valdkonnas on kõige tähtsam, et töötajad väärtustavad kõrgelt oma tööd ja töökeskkonda ning on motiveeritud ennast arendama. Rakendus lasteaia tegevuse sisehindamise süsteem.

Arendussuunad: Jätkub väärtustel põhinev osalusjuhtimine. Sisehindamise korralduse optimeerimine. Lasteaia tegevusnäitajate korrigeerimine.

2.2 Personaljuhtimine

Üldeesmärk: Laste arengut toetab kutsealasel pädev ja ühtse meeskonnana töötav personal

Tegevusnäitaja	LV KAI 2011	T KAI 2011	LV KAI 2012	T KAI 2012	T KAI 2013	AK EM	EHIS
1. Lasteaias on kõik õpetajad oma ala professionaalid	4,66	4,32	4,8	4,3	4,5	4,2	
2. Inimestevahelised suhted (psühho-sotsiaalne keskkond) töökollektiivis toetavad professionaalset arengut		4,67		4,0	4,5	4,3	
3. Lasteaia personal töötab ühtse meeskonnana	4,65	4,32	4,9	4,2	4,3	4,2	
4. Lasteaia töötajatel on võimalus kaasa rääkida oluliste otsuste tegemisel		4,4		4,2	4,5	4,3	
5. Töötajate rahulolu koolitusel osalemise võimalustega		4,5		4,1	4,1	4,4	
6. Töötajate rahulolu tunnustamissüsteemiga		Ei küsitud		Ei küsitud	4,7	4,2	
7. Pedagoogilise nõukogu tegevus toetab õppe- ja kasvatusprotsessi arengut		4,9		4,6	5,0	4,5	
8. Nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust		88,2 %		94%	94%	95%	100%
9. Täiendkoolituses osalenud pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust		100%		100%		100%	100%
10. Pedagoogide keskmine täienduskoolituse maht tundides (aastas)		126 t		104 t		34 t	EHIS
11. Abipersonali keskmine täienduskoolituse maht tundides (aastas)		34,8		11,3		10	
12. Vanempedagoogide ja pedagoog-metoodikute osakaal pedagoogide üldarvust		18 %		18%	24%	10%	
13. Personali osalemise % tööühmades, komisjonides		86%		85%		60%	

14. Rahvusvahelistes projektides, koolitustel osalenud pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust		33% 6		33%		5%	20%
15. Personali saavutused (tunnustust pälvinud töötajad, asutuse esindamine linna või vabariigi tasandil)		5		4			
17. Lahkunud pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust		0%		0%		15%	10%

2.2.1 Personaliga seotud statistika

Kolme aasta lõikes on lasteaias personali ametikohtade arv (28 ametikohta) olnud stabiilne. Pedagoogilist personali oli lasteaias seisuga 01.05.2013. a kokku 17 inimest. Pedagoogidest töötavad 1,0 koormusega 15 töötajat ja 0,5 koormusega 2 töötajat (muusika- ja liikumisõpetaja). Abipersonali ametikohti oli kokku 11,95 ning osalise koormusega on majahoidja ja remonditöölaine. Tervishoiutöötaja ametikoht on täitmata ja selle asemel on 2013. aasta oktoobrist rakendatud eripedagoogi ametikoht. Kõige suurem vajadus on olnud täiendava tugiisiku ja eripedagoogi ametikohtade järele, lähtudes erivajadustega laste suurest arvust lasteaias.

Pedagoogidest vastab kvalifikatsiooninõuetele 94%. Kolme aasta võrdlus näitab, et vähenenud on noorempedagoogide osakaal ning tõusnud on pedagoogide ja vanempedagoogide osakaal. Kolme aasta jooksul omistati kolm vanempedagoogi ametijärku.

Lasteaia pedagoogidest 53% -il on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ning pedagoogidest 82% on kõrgharidus. Keskeriharidus on 6% (üks pedagoog).

Lasteaia töötajate keskmine vanus oli lasteasutuse avamisel (2010. aastal) 36 aastat ja seisuga 1.03.2013 oli 40 aastat.

2.2.2 Personali liikumine

Ajavahemikus 2010-2013 lahkus töölt seitse õpetaja abi ja kolm tervishoiutöötajat madala töötasu tõttu või isiklikel põhjustel. Kaks pedagoogi lahkus töölt lasteaias avamise esimestel kuudel koostöö puudumise tõttu. Lahkunud töötajate osakaal töötajate üldarvust oli 2010 a 17,2% ning 2011-2012 10%. Suurem personali liikumine toimus 2013. aasta suvel. Lahkus 5 pedagoogi, kaks neist tööle välismaale. Käesoleva aasta septembrist tuli lasteaias sisemiste ressursside arvelt tõsta kokkade palkasid, sest neile pakuti kõrgemat töötasu erasektoris.

2.2.3 Personali arendamine (täienduskoolitused), kaasamine ja toetamine

Olulisemad koolitused 2010-2013 aastal olid seotud arengukava prioriteetidega ja sisehindamise tulemustega (Lisa 1). Koolitustelt saadud teadmisi rakendati aktiivselt igapäevatoos. Koolitustundide arv ja osalemise protsendid näitavad töötajate aktiivset osalemist koolitustel (vt personalijuhtimise tegevusnäitajate tabelit lk 5). Keskmine täienduskoolituse tundide arv 2010-2011 õa. pedagoogi kohta oli 126, mis on kõrgem kui grupi keskmine näitaja (54,8) EHIS-es. Prioriteediks on olnud ka abipersonali pedagoogiline koolitamine (n õpetaja abide koolitused koostöös Tartu Lotte Lasteaiaga).

Pedagoogid osalesid aktiivselt üheteistkümnemes erinevas rahvusvahelises projektis ja koolitustel (Lisa 2). Esile võib tõsta ka pedagoogide aktiivsust (loengud, artiklid, raamatud jne) väljaspool lasteasutust (Lisa 3). Koolitused on aidanud mitmekesistada õppe- ja kasvatusprotsessi, rakendada Montessori pedagoogika elemente, toetada tervisedenduslike tegevuste läbiviimist ja seega igati toetanud pedagoogide professionaalset arengut.

Personali kaasamine lasteasutuse juhtimisse toimus läbi tööühikute, lõunaringide, pedagoogilise nõukogu ja teiste tegevuste kaudu. Pedagoogiline nõukogu on töötanud efektiivselt iga-aastaste tööplaanide alusel. Pedagoogide hinnang pedagoogilise nõukogu tööle on olnud kõrge 4,93 ja 4,61.

Süsteemselt on toimunud pedagoogide lõunaringid, kus on läbi viidud pedagoogiliste küsimuste arutelusid, ajurünnakuid, rühmatöid, koolitustelt saadud info jagamist jms.

Lasteaias on tulemuslikult tegutsenud järgmised meeskonnad, komisjonid ja töörühmad:

- TEL – Tervist Edendava Lasteaia e tervisemeeskond
- LAT – Lapse Arengut Toetav meeskond
- SIHT – sisehindamise meeskond
- Õppekava arendustöö sh koolivalmiduse töörühmad
- Atesteerimiskomisjon
- Tunnustamise komisjon
- Riskianalüüsi töörühm
- Varade inventeerimise komisjon
- Konkursikomisjon

Mentorluse korraldus on kirjeldatud töösisekorras ja seda rakendati 2010 aastal, mil mentorid toetasid kolme nooremõpetajat.

2.2.4 Personali hindamine ja motiveerimine

Personali hindamisel kasutati kolme aasta jooksul järgmiseid meetodeid: töötajate rahulolu küsitlused, rühma meeskondade arenguestlused, arenguestlused töötajatega (2010. ja 2013. aastal), õppetegevuste vaatlused, pedagoogide eneseanalüüsid, rühma õppeaasta kokkuvõtted. Töötajate rahulolu küsitlused viidi läbi 2011. ja 2012. aastal, tulemused on esitatud personali juhtimise valdkonna tegevusnäitajate tabelis (lk 5). Töötajate rahulolu küsitluse andmete analüüsis selgus, et rahulolu erinevate valdkondadega oli madalam abipersonali hinnangutes võrreldes pedagoogidega (n info liikumine, koolitustel osalemise võimalused).

Tartu linnavalitsuse haridusosakond viis läbi 2011. aastal Tartu linna lasteaedade pedagoogide küsitluse. Klaabu Lasteaia küsitluse peamised tulemused olid järgmised:

- Pedagoogide kaasamine lasteaia arendustegevusse - täiesti rahul 87,5% pedagoogidest (Tartu keskmine 61,9%).
- Õppekasvatustöö korraldusega oli täiesti rahul 81,3 % pedagoogidest (Tartu 64,6%).
- Lasteaia sisekorraeskirjad on minu jaoks mõistlikud - nõustus täielikult 100% (Tartu 81,5%).

Rühma meeskondade arenguestluste käigus on toimunud lastevanemate rahulolu küsitluste analüüsimine ning rühma psühhosotsiaalse keskkonna ja koostöö arutelud. Lähtuvalt tulemustest on määratletud rühma meeskonna arendussuunad.

Pedagoogid on iga õppeaasta lõpus koostanud õpetaja V kutsestandardil põhinevad eneseanalüüsid. Eneseanalüüsid on välja toodud tugevused ja arendamist vajavad valdkonnad ning koolitusvajadused

Igal õppeaastal on juhtkond vaadelnud ja hinnanud pedagoogide õppe- ja kasvatustöö läbiviimist. Vaatlustulemused on analüüsitud ja esitatud õppeaasta kokkuvõtetes.

2012. ja 2013. aastal rakendati lasteasutuses töötajate tunnustamise süsteemi. Valiti Aasta Klaabu, Aasta Nipi ja Kõige Parem Sõber. Töötajaid on juhtkonna poolt meeles peetud 1. septembril, õpetajate päeval, jõulude ajal, naistepäeval. Toetatud on pedagoogide atesteerimist

vanempedagoogiks ja töötajad on saanud õppepuhkust koolitustel käimiseks ning on võimaldatud toetudes kollektiivlepingule kodust ravipäeva töötasu säilitamisega.

Lähtudes sisehindamise tulemustest viidi läbi koolitusi personalile ja sisehindamise tulemusel paranes rühma meeskondade vaheline koostöö. Personalijuhtimise valdkonnas püstitatud tegevusnäitajad said täidetud ja planeeritud tegevused elluviidud.

Tugevused: Personali juhtimise valdkonnas on kõige olulisem, et on toimunud õpetajate professionaalne areng läbi erinevate koolituste, projektide ja tudengite juhendamise. Töötajad on aktiivselt osalenud töörühmades ning lasteasutuse erinevate dokumentide väljatöötamisel ja kokkulepitud tegevuste elluviimisel. Rakendus töötajate tunnustamissüsteem. Pedagoogid on olnud erialaselt aktiivsed ja edukad ka väljaspool lasteaeda.

Arendussuunad: Jätkub töötajate kaasamine ja koostöö tõhustamine. Töötajate tunnustamisvõtete mitmekesistamine. Üleminek uue kutsestandardi põhisele töötajate tulemuslikkuse hindamisele. Abipersonali koolituste jätkamine.

2.3 Koostöö huvigruppidega

Üldeesmärk: Huvigrupid toetavad lapse ja lasteasutuse arengut

Tegevusnäitaja	LV KAI 2011	T KAI 2011	10/11 õ.a	LV KAI 2012	T KAI 2012	11/12 õ.a	AK EM
1. Rahulolu hoolekogu tegevusega	4,1	4,19		4,5	4,29		4,0
2. Perede osalemise % arenguestlustel			81%			95 %	80%
3. Üldine rahulolu lasteaiaga	4,82			4,9			4,3
4. Rahulolu pedagoogilise juhendamisega			4,6			4,6	4,4
5. Lasteaia kajastatavuse arv meedias (ilmunud artiklid ajakirjanduses, internetis jm)			2			3	3

2.3.1 Koostöö Hoolekogu ja lastevanematega

Esindades laste ja lastevanemate huve osales hoolekogu aktiivselt lasteaia arendustegevuses. 2010-2012 a jooksul toimus 15 hoolekogu koosolekut, milles otsustati hoolekogu pädevuses olevaid küsimusi ja osaleti aktiivselt lasteaia arengukavade koostamisel. Hoolekogu pöördus Tartu Linnavalitsuse poole seoses lasteaia lähikorra turvalisemaks muutmiseks. 2012. a korraldatud lastevanemate rahulolu küsitluse kokkuvõtete tegemisel oli hoolekogu abiks tulemuste kokkuvõtete tegemisel ja analüüsimisel. Hoolekogu töö efektiivsemaks muutmise eesmärgil toimus vastavasisuline koolitus.

Koostöös lastevanematega toimusid lasteaia hoovil märkimisväärselt suure osavõtjate arvuga kahel talgul: liivaalade piiramis- ja liiva vedamise tööd. Lastevanemate koosolekutel osalusprotsent aastatel 2010-2012 on olnud vahemikus 63% kuni 84% (Tabel 1).

Tabel 1. Lastevanemate osalemine koosolekutel

Rühm	2010 kevad	2010 sügis	2011 kevad	2011 sügis	2012 kevad	2012 sügis
Keskmine	63%	84%	73%	76%	64%	72%

2.3.2 Koostöö teiste organisatsioonidega

Kolme aasta jooksul olid lasteasutuse olulisemad koostööpartnerid:

- Tartu Ülikool - koostöö koolieelse lasteasutuse õpetaja, eripedagoogika ja logopeedia tudengite juhendamisel lasteasutuses ning sisekoolituste korraldamisel (ülikool pakkus tasuta koolitusi tudengeid juhendanud õpetajatele).
- Tartu Linna Tervishoiuosakond, Tervise Arengu Instituut, Tartu Tervishoiu Kõrgkool - tervisedenduse tegevuse toetamine lasteasutuses.
- Tartu Raatuse Gümnaasium ja Goethe Instituut laste varajase saksa keele õppe korraldamisel ja osalemine Raatuse kooli saksa keelega seotud üritustel.
- Tartu Karlova Gümnaasium ja Tartu Tamme Gümnaasium - koolieelikute ümarlaud lapsevanematele.
- Eesti Rahvamuuseum Raadi Mõisapark - Tervisepäevade korraldamine lasteaia peredele.
- Hariduse Tugiteenuste Keskus - koostöö erivajadustega laste toetamisel ja pedagoogide nõustamisel.
- Tartu Lasteaed Lotte – ühiskoolitused pedagoogidele ja õpetaja abidele. Ülenurme Lasteaed - koostöö rahvusvahelise praktika juhendamise valdkonnas.
- Tartu Linnavalitsuse haridusosakond – koostöö erinevates valdkondades ja Tartu Linnavalitsuse Linnavarade osakond – koostöö ehitusjärgsete vaegtööde organiseerimisel.

2.3.3 Huvigruppidega koostöö hindamine ja avalikkussuhted

Tagasisidet lapsevanematelt saadi lapse arenguestlustelt, koosolekutelt ja rahulolu küsitlustest. 2011. ja 2012. aasta kevadel viidi läbi lapsevanemate rahulolu küsitlused (osalus 2011 a. 71% 2012 a. 65%). Olulisemad tulemused on järgmised:

- Lastevanemate üldine rahulolu lasteaiaiga on väga kõrge 2011 - 4,8; 2012 - 4,9
- Olen rahul lapse arenguestlusega 2011 - 4,47; 2012 - 4,7
- Lapse ja rühma töötajate vahel on head suhted 2011 - 4,75; 2012 - 4,8
- Rühmaõpetajatega on hea koostöö 2011 - 4,57; 2012 - 4,7
- Olen rahul lasteaia hoolekogu tegevusega 2011 - 4,1; 2012 - 4,5
- Olen kursis lapse õppe- ja kasvatustöö sisuga rühmas 2011 - 4,2; 2012 - 4,4

Sisehindamise tulemusel täiendati lasteaia kodukorda (erivajadusega laps, koolivalmidus, lapse arengu analüüsimine), viidi rühmades läbi täiendavad temaatilisi ümarlaudasid lapsevanematele, täiendati kodulehte.

Ajavahemikus 2010-31.05.2013 oli Klaabu lasteaias praktikal kokku 57 praktikanti (Tabel 2). Tudengite rahulolu hindamine praktika juhendamisega toimus kolmel viisil:

- Rahulolu küsitlused Likerti 5-palli skaalal (2010-2011 oli keskmiseks tulemuseks 4,6).
- Toimusid rühmameeskondade vestlusringid saamaks suulist tagasisidet kõigile osalejatele.
- Ülikool pakkus suulist tagasisidet lähtudes praktika lõpuseminaride kokkuvõtetest.

Vestlusringide ja TÜ otsene tagasiside oli reeglina väga positiivne. Tartu Ülikool hindab Klaabu lasteaeda kui tugevat praktikabaasi.

Tabel 2. Praktikandid lasteasutuses 2010 kuni 31.05.2013.

<i>Praktikandi lähetanud õppeasutus</i>	<i>2010- 2011 õa</i>	<i>2011-2012 õa</i>	<i>2012-2013 õa</i>
Tartu Ülikool	14	13	8
Tartu Tervishoiu Kõrgkool	3	5	2
Rakvere Kolledž	2	-	1
Rahvusvaheline praktika - saksa õpilased	2	2	2
Lapsehoidja praktika			3
<i>Praktikantide arv kokku:</i>	<i>21</i>	<i>20</i>	<i>16</i>

Lasteasutuse tegevust on ajakirjanduses kajastatud ajavahemikus 2009-2012 järgmiselt:

- Postimees 1.07.2009 “Klaabu pidas sarikapidu”.
- Linnaleht 11.12.2009 “Uus aasta toob Tartusse Klaabu Lasteaia”
- Õpetajate lehes ilmus 3.02.2012 Ene Pajula artikkel “Klaabu –loominguline lasteaed”, mis kajastab uue lasteaia tegevusi.
- Tartu Ekspressis ilmus 04.04.2012 Rasmus Rekand artikkel “Rootsi õpetajate arvates on Tartus lapsed korralikumad” Artikkel kajastab Rootsi ja Läti lasteaedade pedagoogide külaskäiku Eesti lasteaedadesse ning ümarlauas toimunud mõttevahetusest.
- Tartu Postimehes ilmus 16.05.12 Martin Pau sulest artikkel “Õpetaja Inbinimbi ajab tirtsud-põnnid õheville”. Artikkel kajastab Imbi Mesila poolt läbiviidavat varajast saksa keele õpet Klaabu Lasteaia Liblikate rühmas.

Tartu Lasteaeda Klaabu on külastanud paljud külalised Eestist ja välismaalt. 2010 - 2013 a tutvus lasteasutuse töökorraldusega 43 gruppi Eestist (erinevate lasteaedade töötajad üle Eesti, Viljandi lasteaia õpetajate aineseksioon, Tallinna Ülikooli tudengid koos õppejõuga, Lasteaednike Liidu liikmed, omavalitsuste töötajad jt) ja 12 gruppi teistest riikidest (Soome Lasteaednike Liidu esinaine Anne Liimola, praktikantide õpetajad Hamburgist, Belgia Antwerpeni Ülikooli pedagoogika üliõpilased, Šveitsi logopeedia üliõpilased Rorschachi Logopeedia Kõrgkoolist, Läti lasteaednikud jt).

Koostöö huvigruppidega valdkonnas said püstitatud tegevusnäitajad täidetud ja planeeritud tegevused elluviidud.

Tugevused: Selles valdkonnas peame kõige olulisemaks head koostööd lapsevanematega. Hoolekogu on toetanud lasteaia arengut. Mitmekülgne koostöö Tartu linnavalitsuse erinevate osakondadega. Koostöö ülikooliga on toetanud pedagoogide arengut. Rahvusvahelise praktika kogemus.

Arendussuunad: Hea koostöö hoidmine lapsevanematega ja teiste huvigruppidega Koostöös Tartu Ülikooliga “Innovatsioonikooli kontseptsiooni rakendamine”. Koostöö laiendamine teiste organisatsioonidega.

2.4 Ressursside juhtimine

Üldeesmärk: Ressursside tõhus ja säästlik kasutamine tagab lapse arenguks ja personali tööks hea keskkonna

Tegevusnäitaja	LV KAI 2011	T KAI 2011	AK või 2011 a	LV KAI 2012	T KAI 2012	T KAI 2013	AK	EHIS
1) Info liikumine lasteaias on tõhus	4,19	4,2		4,3	3,2	3,9	4,0	
2) Rahulolu lasteasutuse turvalise õpi- ja kasvukeskkonnaga	4,74	4,7		4,8	4,4	4,7	4,5	
3) Rühmas olevad õppe- ja mänguvahendid toetavad lapse arengut	4,66	4,65		4,8	4,5	4,7	4,2	
4) Kõrgharidusega pedagoogi ametijärguga palk			600 €		620 €	653 €		Eesti keskm palk
5) Lasteaiakoha arvestuslik maksumus lapse kohta kuus			155 €			177 €		EHIS

6) Lastevanemate poolt kaetava osa kogumaht lapse kohta aasta keskmisena kuus (toit va)			22,24 €		31,90 €	35,20 €		20% VV min. palk
7) Keskmine pedagoogide arv ühe interneti ühendusega arvuti kohta			1,4			1		3
8) Keskmine rühmaruumide suurus lapse kohta (ruutmeetrites)			4,0			4,0		3,5

2.4.1 Eelarveliste ressursside juhtimine

Eelarveliste ressursside kasutamise jälgimine ja analüüs toimub koostöös Tartu linnavalitsuse haridus- ja rahandusosakonnaga. Lasteaia eelarve on nelja aasta lõikes stabiilselt tõusnud, suurenenud on töötasu ja majanduskulud (Tabel 3).

Tabel 3. Eelarve kulutused peamistes valdkondades

<i>Kulu</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
Tegevuskulud kokku	241 731	273 584	287 960	307 180
Personalikulud (koos sots. maksuga)	203 224	232 314	239 520	250 660
Majandamiskulu	28 473	28 124	31 088	41 010
Õppevahendid	8 564	8 370	11 610	11 610
Koolituskulu (KOV)	511	320	320	400
Koolituskulu (HTM)	959	1 224	2 000	800

Õppevahendite soetamine on süsteemne lähtudes lasteaia ning rühmade eripärast ja laste vanusest. Rühma aasta tegevuskavas planeerivad õpetajad õppeaasta õppe- ja mänguvahendite uuendamise vajaduse ning kooskõlastavad selle lapsevanematega.

Õpperaha eest on ostetud igapäevases õppetöös vajalikke vahendid, eakohaseid õppemänge, logopeedilisi õppematerjale, laste- ja õppekirjandust, Montessori pedagoogika vahendeid, õppefilme, loovmängu vahendeid (nukumajad, konstrueeritav puitmaja, puidust mängukeskus, legod jms) õuemängu- ja spordivahendid jms.

Lisaressursse on lasteasutus saanud lasteaia saali renditulust, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli tudengite juhendamise, sotsiaalministeeriumilt programmi: “Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine 2010-2012” raames”, PRIA-lt koolipiima toetust ja lähetuskulude katmist SA Archimedes poolt (Tabel 4).

Tabel 4. Lisaressursid 2010-2013

<i>Tulu</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
Ruumide renditulu (huviringid)	-	170	338
Tudengite juhendamistasu	46	-	72
PRIA	517	3143	2 706
Sots. ministeerium	6 266	-	173
SA Archimedes	-	820	132
<i>Kokku:</i>	<i>6829</i>	<i>4133</i>	<i>3421</i>

Ressursside juhtimise valdkonnas jäid teostamata järgmised planeeritud tegevused: lastele rahvariete muretsemine, fotoaparaatide muretsemine rühmadesse, veemängukeskuse loomine õuealale, lasteaia lipu tellimine, sadevee kogumissüsteemi ehitamine, katsepeenarde rajamine õuealale, õuemööbli ostmise, väikelaste arvuti ja digitaalsete õppeprogrammide kogu moodustamine.

Lapse koha maksumus Klaabus oli 2013 aastal 2126 € aastas (ehk keskmine kulu kuus ühele lapsele 177 €). Lapsevanema poolt kaetav osalustasu kuus on kolme aasta lõikes tõusnud seoses miinimumpalga tõusuga: 2011 a 24,24 €; 2012 a 31,90 € ja 2013 a 35,20 €.

Toidupäeva maksumus 2010-2013 a ei ole muutunud: aiarühmas 1,41 € ja sõimerühmas 1,34 €.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et lasteaia eelarve on kolme aasta lõikes katnud lasteasutuse põhivajadused.

2.4.2 Infotehnoloogia vahendid ja inforessursside juhtimine

Lasteasutuse kõik arvutid on interneti ühendusega ja ühendatud Tartu LV serveriga, mis võimaldab IT teenistusel vajadusel otse tegeleda arvutite hooldusega. Arvutid on varustatud tarkvaraga Novell, mis tagab arvutite turvalisuse ja andmekaitse. Lasteaial on sisevõrk (O-ketas), mis võimaldab majasiseselt infot ja dokumente vahetada. Direktor, majandusjuhataja ja õppealajuhataja kasutavad asjaajamiseks Tartu linna asutuste ühtset elektroonset asjaajamisprogrammi Lotus Notes. Lasteasutuse dokumente allkirjastatakse enamuses digitaalselt. Majandusjuhataja kasutab interneti põhist ANCN laoprogrammi, mis võimaldab elektrooniliselt jälgida toiduainete liikumist, koostada menüüid ja arvutada kaloraazi. Personaliga asjaajamisel on üle mindud paberivabale dokumendihaldusele, näiteks töötajad esitavad avaldused juhtkonnale e-maili teel ja direktor edastab digitaalselt allkirjatud käskkirjad töötaja e-mailile. 2013. aastal mindi üle raamatupidamisdokumentide sisestamisele Go-Prosse, mis tõi tööd juurde lasteasutuse juhtkonnale (varasemalt sisestas arveid raamatupidaja, nüüd lasteasutus). Lasteaial on koduleht aadressil www.tartu.ee/klaabu, mida on juhtkond täiendanud vastavalt vajadusele.

Lasteaias on ühe pedagoogi kohta üks arvuti, mis on väga hea näitaja (eesmärk riiklikul tasandil on kolme pedagoogi kohta üks arvuti). Tartu Lasteaed Klaabu infotehnoloogia süsteem vastab igati personali vajadustele, tagades korrektse ja süsteemse dokumendihalduse ning võimaldades kasutada IKT- vahendeid ka laste arendamisel (puutetahvel, dataprojektor). IKT- vahendite arv on kolme aasta lõikes suurenenud linna poolt hangitud rendiarvutite arvelt (Lisa 4).

2.4.3 Säästlik majandamine ja keskkonnahoid

Töötajaid on informeeritud vee ning elektri kokkuhoidlikust kasutamisest. Lasteaia valgustussüsteem reageerib päevavalgusele ning kütte- ja ventilatsioonisüsteem on juhitud arvutist (näiteks nädalavahetusel ventilatsioonisüsteem ei tööta). Keskkonnahoiust lähtuvalt kasutatakse laste õppe- ja kasvatustegevustes jääkmaterjale, rühmades on varemkasutatud mänguasju, mänge, raamatuid, kostüüme rollimängudeks ja on korraldatud ülelasteaialisi teemanädalaid, näiteks “Maailmale appi – prüginädal”.

Sisehindamise tulemusel on rakendatud erinevaid meetmeid majasisese infoliikumise parendamiseks (abipersonali lõunaringid, igakuine info töötajate meilidele, töötajate enda aktiivsus info selekteerimisel jm).

Ressursside juhtimise valdkonnas said tegevusnäitajad osaliselt täidetud (töötajate rahulolu info liikumisega jäi kahel aastal täitmata). Arengukavasse planeeritud osad tegevused jäid ressursside puudumisel realiseerimata.

Tugevused: Antud valdkonna peamine tugevus on lasteasutuse kaasaegne- ja turvaline kasvukeskkond. Lasteasutus on hästi varustatud IKT vahenditega. Õpetajad osalevad õppevahendite soetamisel. Lasteaia keskkonna turvalisuse hindamine ja riskianalüüsi läbi viimine jne.

Arendussuunad: Lisaressursside hankimine läbi projektide (koolitused, õppekava toetavad tegevused ja vahendid jm). Säästliku majandamise ja keskkonnahoiu süsteemne kavandamine.

2.5 Õppe- ja kasvatusprotsess

Üldeemärk: Klaabust läheb kooli terve, loov ja tegus laps

Tegevusnäitajad	LV KAI 2011	T KAI 2011	T KAI 2012	LV KAI 2012	T KAI 2013	AK	EHIS
1) Rahulolu õppe- ja kasvatusgevuse tasemega lasteaias	4,8			4,7		4,3	
2) Lasteaias tegeletakse süsteemselt laste tervisedendamise	4,8	4,6	4,6	4,7	4,8	4,5	
3) Montessori pedagoogika vahendite kasutamine toetab lapse arengut	4,5	4,6	4,3	4,7	4,6	4,0	
4) Rahulolu lapse arengu kohta saadava infoga	4,3			4,6		4,2	
5) Rühmas on laste vahel head suhted (hea psühhosotsiaalne keskkond)	4,4	4,2	4,1	4,5	4,3	4,0	
6) 5-7 aastaste laste rahulolu lasteaiaga (3 palli skaala) Ei viidud läbi laste küsitlust.	-	-	-	-	-	3,0	
7) Laste koolivalmidus (2011 a. ei läinud lapsi kooli)			9		13		
8) Õpetajad osalevad koos lastega näitusel, konkursil või võistlusel		3	4			2 X õa	
9) Keskmise laste arv õpetaja ametikoha kohta rühmas		11	11,5			12	10
10) Laste kohalkäimise määr ajavahemikus 1.09-31.05		63%	68%			70%	80%
11) Hariduslike erivajadustega laste toetamise tase ja nende osakaal lasteasutuses		100%	100%		100%	100%	100%
12) Keskmise laste arv rühmas (rühma täituvus)		21,3	22,5			21	18

2.5.1 Lapse arengu analüüsimine (sh erivajadustega laste toetamine)

Õpetajad analüüsisid laste arengut ja annavad regulaarselt tagasisidet lastevanematele. Lastevanemate osaluse % oli arenguevestlustes 2010 – 73%; 2011 – 81% ja 2012 – 95%. Vanemate osalemine arenguevestlustel on kolme aasta lõikes tõusnud. Lastevanemate rahulolu lapse arengu kohta saadava infoga on tõusnud (2011 - 4,3 ja 2012 – 4,6). Laste koolivalmidus on pedagoogide poolt hinnatud (2012 – 9 last; 2013 – 13 last).

Tabel 5. Erivajadustega laste toetamine lasteaias

	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Regulaarset logopeedilist abi saanud lapsed	33	31	33
Spetsiifilist eripedagoogilist abi saanud lapsed	3	3	4
Indiivuaalsete arenduskavade rakendamine	2	3	3

Tabel 6. Lastevanemate nõustamine ja väljaspool lasteaeda asuvate erialaspetsialistide konsultatsioonid

	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Konsulteeritud ja nõustatud lastevanemaid lasteasutuses	29	27	28
Väljaspool lasteaeda asuvate erialaspetsialistide konsultatsioonid	7	7	10

Arenguliste erivajadustega lapsed on toetatud 100%. Erivajadustega laste toetamise statistika on toodud tabelis 5. ja 6. Klaabus on alates 2010. aastast sobitusrühm, kuhu on integreeritud kolm erivajadusega last. Erivajaduslike lastega tööd toetab LAT (lapse arengu toetamise) meeskond. LAT meeskonna töökoosolekuid on toimunud üheksa, lisaks viis rühmameeskonna nõupidamist, mis toimusid LAT-i egiidi all. IAK-sid (indiivuaalne arenduskava) on koostatud üheksal korral

(kolmele lapsele). Põhjalikud toetusprogrammid on tehtud veel kahele lapsele. Eesti keele tugiõppe alagrupis osales 2011-2013 õppeaastatel neli vene emakeelega last. Nõustamisele ja konsultatsioonile väljapoole lasteaeda (eriarstid, psühholoogid, HTK-se spetsialistid) on suunatud kolme aasta jooksul 24 last. Lapsevanemate rahulolu lasteaiast saadava logopeedilise abiga on tõusnud (KAI 2011-4,52 ja 2012 - 4,8).

2.5.2 Õppekava ning õppe korraldus- ja meetodid (väärtused ja eetika, huviringid)

1) Lapsekesksete õppemeetodite ning väärtuskasvatuse rakendamine õppe- ja kasvatustegevuses
Õppeprotsessis on väärtustatud laste sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arendamist (n. koostöö, hoolivus, abivalmidus jms), tervist hoidvat ja ohutut käitumist, keskkonna ja looduse hoidmist, loovust, tolerantsust (erinevad kultuurid) jms. Montessori pedagoogika kaudu on väärtustatud lapse usku iseendasse (millega laps ise hakkama saab, teeb ta ise).

Õppeaasta üldteematikad on toetanud kolme aasta jooksul väärtuskasvatuse ja lapsekesksete meetodite rakendamist. Üldteemad on olnud järgmised:

- 2010/2011 “Mängida on mõnus.” Õpi- ja mängukeskkonna loomine ja arendamine. Laste mänguoskuste kujundamine. Viidi läbi mänguõhtuid isaga, emaga; lastekaitsepäev õuealal “Täna on mul tore päev”; lumetalgud, kevadised piknikud koos lastevanematega, tähistati rahvakalendri tähtpäevi jms.
- 2011/2012 “Mängides on õppimine tore.” Laste vaba ja loovmängu arendamine. Erinevate lapsekesksete õppemeetodite rakendamine ning mängu- ja õppioskuste kujundamine. Näiteks “Sõber vesi - veemängud” erinevad katsetuskeskused kogu majas; “Memme-taadi pidu” ning koostöös lastevanematega vanade mänguasjade näitus; tervisehommikud ja nädalad “Viirustele vastu”, “Tervena talvel õues”, “Puhaste käte projekt” jne.
- 2012/2013 “Mängides avastan maailma.” Laps aktiivsuse, uudishimu ja avastamise toetamine. Viidi läbi ürituste sari “Maad ja rahvad meil ja mujal. Reis Euroopas”; tutvuti erinevate ametitega (kiirabi, tuletõrje, näitlejatöö jne); korraldati prüginäädal, mis seostati säästliku tarbimisega “Inimene ja loodus, maailmale appi”; tervisetemadel meisterdati postreid (Klaabu terviseseminar) jne

Väärtuskasvatuse tegevuste rakendamistest toetas Klaabu õpetuslugude seminar (2011 november), kus rühmaõpetajad jagasid hea praktika näiteid.

Lapsekesksete õppemeetodite ja väärtuskasvatuse rakendumist on analüüsitud õppeaasta kokkuvõtetes.

2) Montessori pedagoogika vahendite kasutamine

Montessori vahendite kasutamine on rikastanud laste õpikeskkonda, neid on integreeritud õppetegevustes ning kasutatud igapäevaselt lastega individuaalses töös ja mängudes. Komplekteeritud on igapäevaelu vahendite, aistingute, matemaatika, emakeele ja looduse vahendite keskused. Montessori pedagoogika põhimõtteid ja vahendeid on tutvustatud 2012 aastal lastevanematele Klaabu Montessori seminaril ja Tartu linna lastekaitsepäeva seminaril “Kuidas toetada lapse arengut”. Töötajate hinnang Montessori pedagoogika vahendite kasutamisele oli 2011- 4,6 ja 2012- 4,3; 2013- 4,6.

3) Õppe- ja kasvatustegevust toetavad tegevused, õppekäigud ja üritused

Õppeprotsessi toetavate tegevustena on näidanud tõusvat trendi:

- Mitmekülgsete õppekäikude (muuseumide külastused, loodusvaatlused, liikluskasvatus, õppeprogrammides osalemised jne) korraldamine: 2010/2011 kokku 19 ja 2011/2012 kokku 53 korral.

- Lastega toiduvalmistamise tegevused: Valminud on metoodiline “Nipide kokaraamat”, koostöös lastevanematega on korraldatud näitused “Kodumaised sügisannid” ja 2011 “Meie pere lemmikhoidis” 2012 jms.
- Lasteaia esindamine väljaspool lasteasutust. 2010/2011 osaleti üritustel neljal korral: näitustel “Tähesadu” Tallinnas (6 lapse tööd) ja “Mina koos emmega” Tartus (7 lapse tööd) jms. 2011/2012 osaleti erinevatel üritustel kuuel korral: Raekoja platsil jõulukuuskede kaunistamine, ja Pimedate Koja kevadseminaril kontserdiga esinemine; Tartu linna laste kunstitööde näitusel „Minu kodumaa-kodulinn, mida kõike ma seal näen” (6 lapse tööd) jms.
- Muud tegevused: Uisutamine algõpetus Lõunakeskuse Liuväljal ning 2012 aasta sügisest on rühmadel võimalus osaleda ujumise algõpetuses Kõrveküla lasteaia basseinis.

4) Huviringid

Kolme aasta jooksul on alustanud lasteaia tegutsemist seitse huviringi:

- 2010/2011 alustasid iluvõimlemine, jalgpall ja tantsuring “Pilla-Palla”.
- 2011/2012 lisandusid judo ja varane saksa keel lasteaias.
- 2012/2013 lisandusid lauluring ja Fredy inglise keele ring.

Laste kaasatus lasteaia huvitegevuses 2011/2012 õppeaastal oli 84%.

5) Õppekava arendamine

2010-2013 koostati õppekava arendustööplaanid ja moodustati arendustöörühmad. Õppekavasse viidi sisse järgmised täiendused ja muudatused:

2010 a.

- Rühmade õppe- ja kasvatustegevuse korraldus (sh rühma aasta ning nädala tegevuskava struktuur, õppekäikude korraldamise alused jm).
- Lapse arengu hindamise põhimõtted ja korraldus.
- Hariduslike erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted ja korraldus.

2011 a.

- Lapse koolivalmiduse hindamise põhimõtted ja korraldus. Lapse koolivalmiduse kaart.
- Täiendatud valdkond “Mina ja tervis” terviseõpetus- ja kasvatusese sisu.

2012 a.

- Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine. Muudetud õppe planeerimise korraldust.
- Õppe- ja kasvatustegevuse päeviku täitmise muudatused.
- Täiendatud valdkond matemaatika sisu.
- Lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel. Korrigeeritud vanuserühmade eeldatavad üld- ja valdkondade oskused.

Lähtudes sisehindamise tulemustest valiti õppeaasta teemad, mis toetasid väärtuskasvatuse ja lapsekesksete meetodite rakendamist ning kujundati välja rühma õpi- ja mängukeskkond.

2.5.3 Tervisedendus

Tervisedenduslik tegevus on lähtunud Klaabu tervise tegevuskavas (TEL) 2011–2013 seatud eesmärkidest. Sisehindamise ja lapsevanemate rahulolu küsitlustest on head saavutused järgmistes tervist edendavates valdkondades ja tegevustes:

- Lapsevanemad (2011- 4,48 ja 2012- 4,7) ja personal (2011-4,57; 2012- 4,61) on süsteemset laste tervisekasvatust hinnanud kõrgelt. TEL eesmärk oli 4,5.
- Tervise ja ohutuse teemad on integreeritud õppe- ja kasvatusprotsessi ning käsitletud nädalateemadest on terviseteemade osakaal tõusnud 34%-ni (TEL eesmärk 25%).
- Õppeaasta tegevuskavades on tervisenädalate ja -päevade planeerimine sihipärane.

- Tervislike harjumuste kujundamine toimub tervisesõbralike igapäevatoimingute kaudu. Sõnastatud on “Lasteaed Klaabu tervisekombed” ehk põhimõtted. Õppeaasta analüüsid on hinnatud tervisesõbralike põhimõtete rakendumist rühmades, keskmine hinnang 2012-4,5 (TEL eesmärk 4,3).
  - Traditsiooniliseks tervise suurriituseks on kujunenud sügised ja kevadised tervisepäevad koos lastevanematega Raadi Mõisakompleksis (kokku toimunud 7 korral), perede osalus on olnud 52 - 65% , samas on TEL tegevuskavas eesmärk 70%.
  - Personali ja lastevanemate terviseteadlikkuse tõstmiseks on arengukava perioodil korraldatud kolm Klaabu Terviseseminari: 2011 „Personali Tervise Manifest“; 2012 “Tervisesõbralikud harjumused” ja 2013 „Terve vaim terves kehas“.
  - Toimub regulaarne sise- ja väliskeskonna ohutuse hindamine ning töökeskkonna analüüs. Riskianalüüsi läbiviimisesse olid kaasatud 5-7 aastased lapsed. Lastele koostati õppematerjal “Klaabu õpetab”. Turvalisuse edendamise tegevuskavad koostati aastateks 2011-2012 ja 2013-2014, kus planeeriti meetmed turvalisuse edendamiseks.
  - Personal ja lapsed kaasati tervislike toitumisharjumuste kujundamisel toitlustamisprotsessi ning menüü hindamisel 2012 aastal.
  - Lasteaed esines edukalt hea praktika näidetega TEL suvekoolides: 2011 a Tervise Manifesti koostamise protsess lasteaias ja 2012 a vigastuste ennetustegevus sh riskianalüüsis laste kaasamine (saadi peaaühind).
  - Tervisemeeskonna liikmed (sh lastevanemate esindaja) on tegutsenud aktiivselt ja sihipäraselt laste, lastevanemate ning personali terviseteadlikkuse edendamisel.
- Sisehindamise tulemusel rakendati ühistel põhimõtetel tervisesõbralike harjumuste kujundamist.

2.5.4 Lastega seotud statistika

Lasteasutuse kinnitatud kohtade arvu ja tegelik nimestikuline arvu kõige suurem erinevus oli lasteasutuse avamisel 2010 a, kuna osad vanemad vajasisid lasteaiakohta alates veebruarist (Tabel 7).

Tabel 7. Laste nimestikuline arv

	2010	2011	2012
Kinnitatud kohtade arv	124	134	138
Nimestikuline arv kokku aastas	115	132	135

Rühma liike ja kooliminejate arvu on võimalik prognoosida kolmeks aastaks. 2014 a septembris võetakse uusi lapsi vastu nelja rühma ja pole veel teada laste vanuselist koosseisu (Tabel 8).

Tabel 8. Rühmade liigid, laste arv ja kooliminejad lasteaias 2014-2016

Rühma nimi	1.09.2014 rühma liik	1.09.2015 rühma liik	1.09.2016 rühma liik
Liblikad	Sobitusrühm 3-7 a, 18 last	Sobitusrühm 3-5 a, 18 last	Sobitusrühm 4-6 a, 18 last
Põrnikad	Aiarühm 6-7 a, 24 last	Sõimerühm 2-3 a, 16 last	Aiarühm 3-4 a, 24 last
Siilid	Sõimerühm 2-3 a, 16 last	Aiarühm 3-4 a, 24 last	Aiarühm 4-5 a, 24 last
Linnud	Aiarühm 4-6 a, 24 last	Aiarühm 5-7 a, 24 last	Aiarühm 3-7 a, 24 last
Kalad	Aiarühm 3-4 a, 24	Aiarühm 4-5 a, 24 last	Aiarühm 5-6 a, 24 last
Nipid	Aiarühm 3-4 a, 24	Aiarühm 4-5 a, 24 last	Aiarühm 5-6 a, 24 last
Laste arv kokku	130	130	138
Kooliminejate arv	85	25	22
Uute laste arv	70	25	22

Laste kohalkäidavuse protsent on kolme aasta lõikes tõusnud ja seda võib seostada laste vanemaks saamisega (Tabel 9).

Tabel 9. Laste kohakäimine 2010-2012

Rühm	2010 õ-a	2010 / 2011 õ-a	2011 / 2012 õ-a
Keskmine	62 %	63 %	68 %

Tugevused: Õppekava süsteemne arendamine ja rakendamine, tervist edendavad ja toetavad tegevused, lapse arengu analüüsimise süsteemi rakendamine, erivajadustega laste toetamine, Montessori pedagoogika rakendamine, õppeprotsessi toetavad mitmekülgsed tegevused, arenguestlused lapsevanematega.

Arendussuunad: Laste aktiivsem kaasamine õppeprotsessi erinevaid meetodeid rakendades. Psühho-sotsiaalse keskkonna jätkuv arendamine. Montessori pedagoogika sihipärane rakendamine. Laste rahulolu hindamise süsteemi väljatöötamine.

3. Vision, missioon ja väärtused

Lasteaed Klaabu visioon:

Mängides ja hoolides õnnelikult kooli.

Lasteaed Klaabu missioon:

Üks samm korraga – rõõmu ja armastusega kingime lapsele väärtusliku kogemuse – iga päev.

Lasteaed Klaabu väärtused:

Klaabu Lasteaia töötajatena	... hoolime iga lapse ja töötaja heaolust, tervisest, arengust ja saavutustest ning ümbritsevast keskkonnast. ... arvestame laste ja töötajate individuaalsusega, oleme mõistvad ja sallivad erinevuste suhtes. ....oleme tervist ja ümbritsevat keskkonda hoidva suhtumise kujundajad.	HOOLIVUS
	.... saavutame seatud eesmärgid ja unistused, viime alustatu lõpuni. ....oleme aktiivsed tegutsejad lasteaiaelu arengus. ... loome laste heaolu läbi õpetamise ja mängu. ...toetame lapse arengu-, eneseväljendus- ja valikuvõimalusi.	PÜHENDUMINE
	....loome üheskoos psühho-sotsiaalse ja füüsilise keskkonna, mis tagab lapsele turva- ja heaolutunde. ....oskame ise ning õpetame lapsi tervist kahjustavaid ohte märkama ja vältima.	TURVALISUS
	.... tuginame õpetajate ja lastevanemate vahelisele austusele, usaldusele ja üksteisemõistmisele. .... töötame koos ühiste kokkulepitud eesmärkide nimel. .... toetame koostöös lastevanematega lapse mitmekülgset arengut.	KOOSTÖÖ

4. Üldeesmärgid, tegevusnäitajad ja tegevuskava 2014- 2019

Järgmise kuue aasta eesmärgid, tegevusnäitajad ja arendustegevused on planeeritud lähtuvalt arengukava 2011-2013 analüüsist, lasteaia eripäradest ja visioonist, missioonist ning väärtustest. Tegevuste finantseerimine toimub lasteasutuse eelarvest või sihtotstarbelistest vahenditest.

4.1 Eestvedamine ja juhtimine

Üldeesmärk: VÄÄRTUSTEL PÕHINEV OSALUSJUHTIMINE

Tegevusnäitaja	Lasteaia eesmärk 2019						Vastutaja
1. Lasteaia tegevus toetub ühiselt heaks kiidetud väärtustele, eesmärkidele ja tegevustele	töötajate ja lastevanemate KAI 4,5						
2. Rahulolu lasteaia juhtimisega	töötajate ja lastevanemate KAI 4,5						
5.1.1 Eestvedamine ja strateegiline juhtimine	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Vastutaja
1) Sisehindamise süsteemi optimeerimine	*			*			Direktor
2) Sisehindamise 3 a aruande koostamine			*			*	Direktor
3) Arengukava 2019-2025 koostamine koostöös huvigruppidega.						*	Direktor Töörühm

4.2 Personalijuhtimine

Üldeesmärk: LASTE ARENGUT TOETAB KUTSEALASELT PÄDEV JA ÜHTSE MEESKONNANA TÖÖTAV PERSONAL

Tegevusnäitaja	Lasteaia eesmärk 2019						Vastutaja
1. Inimestevahelised suhted (psühho-sotsiaalne keskkond) töökollektiivis toetavad professionaalset arengut	töötajate KAI 4,3						
2. Lasteaia personal töötab ühtse meeskonnana	lastevanemate ja töötajate KAI 4,4						
3. Lasteaia personal on kaasatud otsustusprotsessidesse ja arendustegevusse	töötajate KAI 4,5						
4. Pedagoogide keskmine täienduskoolituse maht tundides	34 tundi aastas						
5. Abipersonali keskmine täienduskoolituse maht tundides	10 tundi aastas						
6. Rahvusvahelistes projektides, koolitustel osalenud pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust	5%						
4.2.1 Personali kaasamine ja toetamine	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Vastutaja
1) Ametijuhendite ja töösisekorra täpsustamine	*		*		*		Juhtkond
2) Töötajate osalemine lõunaringides, töörühmades, meeskondades ja komisjonides jne.	*	*	*	*	*	*	Direktor Õppealajuhataja
4.2.2 Personali arendamine							
1) Montessori pedagoogika koolitus		*			*		Õppealajuhataja
2) Tervisedenduslikud koolitused ja seminarid	*	*	*	*	*	*	Õppealajuhataja TEL-meeskond
3) Erivajadustega lapse toetamine lasteaias		*			*		Õppealajuhataja LAT-meeskond
4) Meediakasvatus lasteaias	*				*		Õppealajuhataja
5) Väärtuskasvatus lasteaias		*		*		*	Õppealajuhataja
6) Mentorite koolitus	*		*				Õppealajuhataja
7) Erinevad metoodikaalased koolitused (õuesõpe, aktiivõppe meetodid, võtted jne)	*	*	*	*	*	*	Õppealajuhataja
8) Hügieenikoolitus	*		*		*		Majandusjuhataja

9) Majasisene esmaabi koolitus		*		*		*	Õppealajuhataja
10) Evakuatsiooniõppuse läbiviimine	*	*	*	*	*	*	Majandusjuhataja
11) Eesti lasteaedade külastamine kogemuste vahetamise eesmärgil	*		*		*		Juhtkond
12) Pedagoogide osalemine Tartu pedagoogide aineseksioonide töös ja koolitustel	*	*	*	*	*	*	Aineseksiooni esindaja
13) Lasteasutuse arendustööpäevade korraldamine	*	*	*	*	*	*	Juhtkond
14) Koolitusteadmiste rakendamine ja kogemuste jagamine innovatsioonikoolide võrgustikus	*	*	*	*	*	*	Õppealajuhataja
4.2.3 Personali hindamine ja motiveerimine							
1) Personali tunnustamisvõtete mitmekesistamine		*		*		*	Juhtkond
2) Pedagoogide töö tulemuslikkuse hindamise kriteeriumite väljatöötamine ja täiendamine		*			*		Juhtkond
3) Personali rahulolu uuringu läbiviimine erinevaid meetodeid rakendades		*		*		*	Juhtkond

4.3 Koostöö huvigruppidega

Üldeesmärk: HUVIGRUPID TOETAVALD LAPSE JA LASTEASUTUSE ARENGUT

Tegevusnäitaja	Lasteaia eesmärk 2019						
1. Lastevanemate rahulolu lasteaia	lastevanemate KAI 4,5						
2. Perede osalemise % arenguveestlustel	85%						
3. Üliõpilaste rahulolu praktika korraldusega lasteaias	üliõpilaste KAI 4,5						
4.3.1 Koostöö kavandamine ja huvigruppide kaasamine	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Vastutaja
Hoolekogu ja lapsevanemad							
1) Hoolekogu tööplaani koostamine ja kokkuvõtte tegemine hoolekogu tööst	*	*	*	*	*	*	Hoolekogu esimees
2) Arenguveestlused lapsevanematega laste arengu analüüsi tulemuste põhjal	*	*	*	*	*	*	Rühmaõpetajad
3) Lastevanemate koolituste (seminaride) läbiviimine		*		*		*	Õppealajuhataja
4) Lasteaia kodukorra täiendamine							
Teised asutused							
1) Innovatsioonikooli kontseptsiooni rakendamine koostöös Tartu Ülikooli ja võrgustikku kuuluvate innovatsioonikoolidega	*	*	*	*	*	*	Direktor Õppealajuhataja
2) Tervisedenduslik koostöö Tervise Arengu Instituudiga, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli, Tartu linna tervishoiuosakonnaga, Tervist Edendavate Lasteaedadega jt	*	*	*	*	*	*	Õppealajuhataja TEL- meeskond
3) Koostöö laiendamine erinevate kultuuriasutustega (Eesti Rahva Muuseum, teatrid jne)		*		*		*	Õppealajuhataja
4.3.2 Huvigruppidega koostöö hindamine							
1) Lastevanemate rahulolu uuringute läbiviimine	*		*		*		Direktor
4.3.3 Avalikkussuhted							
1) Positiivne kajastatus meedias sh lasteaia tegevuste kajastamine Tartu linna, vabariigi ja rahvusvahelisel tasandil	*	*	*	*	*	*	Direktor Õppealajuhataja Pedagoogid

2) Klaabu mängib, avastab ja õpib – hea praktika kogumiku koostamine (koostöös A. Paistikuga –illustratsioonid) ja kirjastamine	*			*			Direktor Töörühm
---	---	--	--	---	--	--	---------------------

4.4 Ressursside juhtimine

Üldeesmärk: RESSURSSIDE TÕHUS JA SÄÄSTLIK KASUTAMINE TAGAB LAPSE ARENGUKS JA PERSONALI TÖÖKS HEA KESKKONNA

Tegevusnäitaja	Lasteaia eesmärk 2019						
1. Rahulolu info liikumisega lasteaia	lastevanemate ja töötajate KAI 4,2						
2. Rahulolu lasteasutuse turvalise õpi- ja kasvukeskkonnaga	lastevanemate KAI 4,5						
3. Rühmas olevad õppe- ja mänguvahendid toetavad lapse arengut	lastevanemate ja töötajate KAI 4,2						
4. Rahulolu töökeskkonnaga	töötajate KAI 4,4						
4.4.1 Eelarveliste ressursside juhtimine	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Vastutaja
1) Projektide (koolitus- ja õppekava toetavad projektid, tervist edendavate tegevuste projektid jne) kirjutamine ja lisavahendite taotlemine	*	*	*	*	*	*	Direktor Töörühm Hoolekogu
4.4.2 Töö- ja kasvukeskkonna arendamine							
1) Lasteaia keskkonna hindamine ohutuse ja turvalisuse valdkonnas (riskianalüüs) ning meetmete rakendamine	*		*		*		TEL- meeskond
2) Ruumide seinte värvimine (rühmade koridoride seinad jne)	*	*	*	*	*	*	Majandusjuhataja
3) Õueala mängukeskkonna mitmekesistamine (õuesõppe vahendid jm)	*	*	*	*	*	*	Majandusjuhataja Õppealajuhataja Hoolekogu
4) Lasteaia eripära ja väärtusi kajastava sümboolikaga esemete (lasteaia lipp, märgid jne) tellimine	*		*		*		Õppealajuhataja
5) Infotehnoloogiliste vahendite (fotoaparaadid, arvuti väline kõvaketas, tahvelarvutid, diktofon jne) ostmine		*	*	*			Õppealajuhataja
6) Lastele rahvariiete õmblemine, tegelaskujude kostüümide täiendamine			*		*		Majandusjuhataja
7) Rühmadesse õppe- ja mänguvahendite soetamine sh Montessori pedagoogika õppevahendite soetamine	*	*	*	*	*	*	Pedagoogid Õppealajuhataja
4.4.3 Inforessursside juhtimine							
1) Väikelaste arvuti ja digitaalsete õppeprogrammide kogu moodustamine sh nende kasutamine			*		*		Õppealajuhataja Pedagoogid
2) Rühmades e-päeviku rakendamine			*				Direktor
4.4.4 Säätlik majandamine ja keskkonnahoid							
1) Lasteasutuses keskkonnahoidliku suhtumise juurutamine	*	*	*	*	*	*	Töötajad

4.5 Õppe- ja kasvatusprotsess

Üldeesmärk: Klaabust läheb kooli terve, loov ja tegus laps.

Tegevusnäitajad	Lasteaia eesmärk 2019
1. Rahulolu õppe- ja kasvatustegevuse tasemega lasteaia	lastevanemate KAI 4,5
2. Lasteaia tegeletakse süsteemselt laste tervisedendamise	töötajate ja lastevanemate KAI 4,5

3. Montessori pedagoogika vahendite kasutamine toetab lapse arengut	lastevanemate ja töötajate KAI 4,5						
4. Lapse arengu analüüsimine on süsteemne ja toetab lapse arengut	lastevanemate KAI 4,3						
5. 5-7 aastaste laste rahulolu lasteaiaga (3 palli skaala)	lapsed KAI 3,0						
4.5.1 Lapse areng (sh erivajadusega lapse toetamine)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Vastutaja
1) Lapse arengu analüüsimise süsteemi toimimise seire ja arendustegevus	*	*	*	*	*	*	Õppealajuhataja Pedagoogid
2) Laste koolivalmiduse hindamine ja koolivalmiduskaartide väljastamine	*	*	*	*	*	*	Õppealajuhataja Pedagoogid
3) Laste erivajaduste varajane märkamine ja vastavate arendustegevuste rakendamine	*	*	*	*	*	*	Logopeed Pedagoogid
4) Lapse arengu toetamise (LAT) meeskonna tegevus	*	*	*	*	*	*	Logopeed
4.5.2 Õppekava							
1) Õppekava arendustegevuse planeerimine ja rakendamine	*	*	*	*	*	*	Õppealajuhataja Pedagoogid
2) Meediakasvatuse integreerimine õppekavasse	*	*		*		*	Õppealajuhataja Pedagoogid
3) Montessori pedagoogika integreerimine õppekavasse	*		*		*		Õppealajuhataja Pedagoogid
4) Varajase keele- ja kultuuriõppe integreerimine õppekavasse		*		*		*	Õppealajuhataja Pedagoogid
4.5.3 Õppekorraldus- ja meetodid							
1) Lapsekesksete põhimõtete ja aktiivõppe uute meetodite rakendamine (oskuste õppe metoodika, lastega filosoferimine jne)	*	*	*	*	*	*	Õppealajuhataja Pedagoogid
2) Hea psühhosotsiaalse keskkonna jätkuv hoidmine ja arendamine ("Kiusamisest vaba lasteaed" metoodika jms)	*	*	*	*	*	*	Õppealajuhataja Pedagoogid
3) Infotehnoloogiliste vahendite integreerimine õppeprotsessi (videoanalüüs jne)	*	*	*	*	*	*	Pedagoogid
4.5.4 Tervisedendus							
1) Klaabu tervisesõbralike põhimõtete järjepidev rakendamine laste tervislike harjumuste kujundamisel	*	*	*	*	*	*	Pedagoogid
2) Tervisemeeskonna tegevus	*	*	*	*	*	*	TEL meeskond Pedagoogid
3) Psühhosotsiaalse keskkonna hindamine veebipõhiselt	*	*					Direktor TEL meeskond
4.5.5 Huvitegevus							
1) Huviringide tegevuse korraldamine	*	*	*	*	*	*	Direktor Õppealajuhataja
4.5.6 Väärtused ja eetika							
1) Väärtuskasvatuse põhimõtete ja lasteaiapädevuste integreerimine igapäevasesse õppeprotsessi	*	*	*	*	*	*	Juhtkond Õppealajuhataja Pedagoogid
2) Lasteaed Klaabu 5. sünnipäeva tähistamine		*					Direktor Personal
3) Klaabu Lasteaia tähtsamate tegemiste kajastamine lasteaiapäevakroonikas	*	*	*	*	*	*	Töörühm

5. Arengukava uuendamise kord

5.1 Arengukava kinnitab Tartu Linnavalitsus.

5.2 Asutuse juht hindab kehtiva arengukava muutmisvajadust pärast kalendriaasta lõppu uue kalendriaasta jaanuari-veebruarikuus majandusaasta aruande juurde tegevusaruande koostamise käigus ning edastab haridusosakonnale koos tegevusaruandega teabe arengukava muutmisvajaduse kohta. Arengukava muutmisettepanekuid koos arengukava täiendatud redaktsiooniga menetletakse samas korras asutuse arengukava vastuvõtmisega.

5.3 Asutuse arengukava perioodi lõppemisel koostab asutus arengukava täitmise aruande, mille esitab haridusosakonnale hiljemalt arengukava perioodile järgneva aasta 30. juunil.

LISAD

Lisa 1. Töötajate olulisemad täienduskoolitused ajavahemikus 2010-2013

aasta	Koolituse nimetus	koolitaja	Maht tundides	arv
2010	Meeskonnatöö koolieelses lasteasutuses	Tartu Ülikool	6	11
	Montessori pedagoogika rakendumine Tallinna Pelguranna lasteaias	Anne Kikas	4	13
	Mentorikoolitus	Tartu Ülikool	160	2
	Kutseaastat läbiva õpetaja tugiprogrammis osalemine	Tartu Ülikool	160	1
	Nõustamis- ja probleemilahendusoskused	Tartu Ülikool	40	2
	Eeltöö lugema ja kirjutama õpetamiseks	LogoServ	6	2
	Infotehnoloogia ja loovus lasteaias	Tiigrihüppe SA	20	2
	Abipersonali keskmine täienduskoolituse maht tundides (aastas)		14	
2011	Montessori pedagoogika põhimõtete rakendamine	Tartu Ülikool	20	16
	Lasterühma saatja koolitus (50% rahaline toetus Maanteeametilt)	Sõiduõppe OÜ	3	14
	Esmaabi koolitus	Punase Risti Selts	8	19
	Rahvusvaheline konverents: Sootundlik pedagoogika lasteaias: kellele ja miks?	Tartu LV haridusosakond	8	10
	Erivajadusega laps koolieelses lasteasutuses	Tartu Ülikool	320	1
	Kutseaastat läbiva õpetaja tugiprogrammis osalemine	Tartu Ülikool	160	1
	Tervise teemalised koolitused, teabepäevad, konverentsid	Tervise Arengu Instituut	8-16	5
	Abipersonali keskmine täienduskoolituse maht tundides (aastas)		34,8	
2012	Rühmanõustamine "Õpetaja professionaalse arengu toetamine"	Integr. ja Migratsiooni SA Meie Inimesed	30-42	9
	Aktiivsus ja tähelepanuhäirega laps	Tartu Ülikool	8	14
	Algaja õpetaja toetamine II tööaastal	Tartu Ülikool	40	1
	Hädaolukorra ja kriisimeeskonna koolitus	Euroopa Sotsiaalfondi projekt	7	1
	Õuesõppe looduskursus	Tartu Keskkonna- hariduse Keskus	96	1
	Aastaring lasteaias	LogoServ OÜ	20	2
	Mentorikoolitused ja mentorite supervisiooni jätkukoolitused	Tartu Ülikool	160 40	2 3
	Õppereis koolituspäev Läti Valmiera Lasteaeda Bitite "Meeskonnatöö ja selle tulemuslik edendamine lasteaias"	LogoServ OÜ	8	15
	Tervise teemalised koolitused, teabepäevad, konverentsid, TEL suvekool	Tervise Arengu Instituut	8-16	4
	Abipersonali keskmine täienduskoolituse maht tundides (aastas)		11,3	
2013 I pool- aasta	Oskuste õppe meetodi rakendamine käitumisprobleemidega laste toetamiseks	Tartu Ülikool	16	1
	SMART tahvli kasutamise lasteaias	Tartu Ülikool	16	15
	Kutseaastat läbiva õpetaja tugiprogrammis osalemine	Tartu Ülikool	160	1
	Lastekaitse Liidu projekt "Kiusamisest vaba lasteaed"	MTÜ Lastekaitse Liit	12	3
	Rasked kõnelused lapsevanemaga	Tartu Ülikool	8	13
	Arengupsühholoogia rakendamise oskuste analüüs ja arendamine	Tartu Ülikool	34	2
	Õppe- ja kasvatusmeetod ühisarutelude rakendamiseks. Lastega filosoferimine.	Tartu Ülikool	84	2
	Terviseteemalised koolitused, teabepäevad, konverentsid, suvekool	Tervise Arengu Instituut	8	3

Lisa 2. Pedagoogide osalemine rahvusvahelistes projektides ja koolitustel 2010-2013

<i>Projekt või koolituse nimetus</i>	<i>Projekti või koolituse sisu</i>	<i>Aeg ja asukoht</i>	<i>Osalejad</i>
1. Tartu lasteaiaõpetajate aineseksiooni korraldatud õppereis Poola ja Tsehhi lasteaedadesse.	Tutvumine alushariduse ja töökorraldusega lasteaedades.	Poola Tsehhi 2010 aprill	õpetaja
2. Projekt "Õppides riigist riiki" . (Euroopa liit, EV Kultuuriministeerium, Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus)	Euroopa kolmandate riikide kodanike integreerimine koolieelsetes lasteasutustes	Koolitused Eestis ja õppereis Taani Kuningriik Projekti kestvus 16.03.2010-25.03.2011	õpetaja
3. Tallinna Ülikooli täiendkoolitus "Mitmekultuurilises koolieelses lasteasutuses".	Tutvumine mitmekultuurilises keskkonnas töötamiseks vajalike teadmiste ja oskustega, kultuurierinevustega arvestamine lasteasutuse igapäevategevustes	Rootsi Kuningriik Stockholm 2010	õppealajuhataja
4. TAHTA projekt (Norra LP mudel)	Meeskonnatöö võimalused lapse arengu toetamisel koolieelses lasteasutuses	Norralaste koolitused Tartus 2010	õppealajuhataja direktor
5. Rahvusvaheline koolitusseminar "Tartu meets Greifswald, Lund and Osnabrück" (Tartu linna delegatsiooni koosseisus)	"Koolieelse hariduse arendamine õpikeskkonna kujundamise kaudu"	Rootsi Lund	direktor
6. Archimedese poolt rahastatud haridusjuhtide õppelähetus	"IKT kasutamine alus- ja alghariduses" (ICT in nursery and early learning education).	Poola Vabariigis Gdanskis 2010 juuni	direktor
7. "Mobilität-Interkulturelles Lernen in der Erzieherinnenausbildung" (finantseerib EL programm Leonardo da Vinci)	Kahes rühmas on neli kuud praktilial kaks õpilast Hamburgist. Õpetajad ja lapsed said kogemuse kuidas suhelda teisest kultuurist pärit inimesega, kuidas toetada teda lasteaeda sisselamisel.	2011 2012 2013 Tartu Lasteaed Klaabu Ülenurme Lasteaed	11 pedagoogi
8. "Leonardo Partnerschaft LeoInstruct" (nn toetab eelnevalt nimetatud projekti)	Praktikantide juhendajad erinevatest riikidest vahetasid kogemusi: Teemad: rahvusvahelise praktika korraldamine, koostöö praktikale saatvate organisatsioonide ja praktikat võimaldavate organisatsioonide vahel, praktika tööviiside ja faaside arutelu ning kogemuste jagamine. Küllastasime lasteaed-alkkooli San-Sebastianis. Tartu teemad: praktika juhendamine, praktika õpiüksuste esitlus, õpiüksused, refleksioonivestlused, lasteaiaõpetaja praktika kvaliteet.	08.-13. aprillil 2011 Hispaania San Sebastian	õppealajuhataja direktor
		Jätkuseminar toimus Tartus 29.09.- 4.10.2011 Korraldajad: Ülenurme Lasteaed ja Klaabu Lasteaed	õppealajuhataja direktor 4 pedagoogi
9. "Tartu meets Greifswald, Lund and Osnabrück" (Jätkuseminar ja koolitused)	Teema: "Sootundlik pedagoogika lasteaias". Sakslased ja rootslased tutvusid alushariduse korraldusega Tartu lasteaedades ja osalesid ettekannetega Dorpatis 31. mail toimunud konverentsil "Sootundlik pedagoogika lasteaias - kellele ja miks".	30.05-02.06.2011 Tartu	direktor 9 pedagoogi
10. Comeniuse programmi ettevalmistav lähetus Poola Gdansk	Koostöös Poola, Portugali, Rumeenia ja Türgiga rahvusvahelise projekti koostamise ettevalmistamine. Teemal : "Kasav haridus" (erivajadustega laste õppe kvaliteedi tõstmine)	29.11-3.12.2011	direktor
11. Sinfonie (Hariduasutuste siseõhu ja tervise Euroopa vaatlusvõrk) projekt	Viidi läbi keskkonnaseire, laste ja õpetajate tervisliku seisundi hindamine Klaabu Lasteaia.	2011 a veebruar	lapsed, töötajad, lapsevanemad

Lisa 3. Pedagoogide aktiivsus väljaspool lasteasutust 2010-2013

Pedagoog	Tegevus ja teema	Koht	Aeg
Logopeed	Ettekanne: "Hääle ja hingamise korrektsioon"	Tartumaa logopeedide aineseksioon	2011
	Loeng: "Käelisus ja lapse areng. Poiste ja tüdrukute arenguliste iseärasuste arvestamine lasteaias"	Tartu Ülikooli Täiend- ja kutseastakeskus	2011-2013
	Koolitus: "Mittekommunikatiivsed meetodid logopeedilises töös"	Pärnu linna ja maakonna lasteadeade logopeedid	2011
Logopeed Direktor	Artikkel "Hüperaktiivne laps lasteaias"	Ajakiri "Eripedagoogika".	2012
Õpetaja	Ettekanne: "Õppemängud värviliste ringidega"	Tartu linna ja maakonna lasteadeadnike töökogemuslik kevadseminar "Elu pole puhkus, vaid tegutsemine"	2011
	Ekspert-hinnang: "H. Leola bakalaureusetööle "Matemaatika õpetamine sõimes"	Tartu Ülikool	2011
Õpetaja	Ettekanne: "Emotsioonide mõistmine ja areng eelkooliealistel lastel"	Tartu Ülikool Peeter Põllu konverentsil	2011
	Loeng: "Montessori pedagoogika tutvustamine Viljandi lasteadeadnikele"	Tartu Lasteaed Klaabu	2011
	Ettekanne konverentsil: "Emotsioonide mõistmise ja areng eelkooliealistel lastel"	Tallinna Ajaloo Instituudi saal. Kasvatusteaduslike tööde riikliku konkursil 1. koht	2011
	Retsensioon Annelise Ennoki bakalaureusetööle: "Lasteaiaõpetajate hinnangud arenguevestluse olulisuse ja läbiviimise kohta Viljandi maakonna lasteadeade näitel"	Tartu Ülikool	2011
	Raamat: "Lapse emotsionaalne arendamine"	Kirjastus Atlex	2012
	Töörühm: "Lapse arengu hindamise ja toetamise juhendmaterjali koostamine"	Haridus- ja Teadusministeerium	2012-2013
	Artikkel: "Emotsioonide mõistmise areng"	Haridus	2011
Õppealajuhataja	Töörühm: Koolieelsete lasteasutuste temaatilise riikliku järelvalve prioriteedid	Haridus- ja Teadusministeerium	2011-2013
	Koolitused: "Vigastuste ennetamine ja turvalisuse edendamine lasteaias"	Tartu linn Tartu Tervisenõukogu liige	2010-2012
	Töörühm: "Lasteaia tervisedenduse ja -kasvatuse koolitusprogrammi väljatöötamine"	Tervise Arengu Instituut.	2011 - 2013
	Koolitused: Lasteaia terviseõpetuse ja -kasvatuse planeerimine ja eesmärgistamine	Koolitused Tartus ja Tallinnas	
	Töörühm: Õppealajuhatajate aineseksioon. Lasteadeadnike töökogemusliku seminari hindamiskomisjoni liige	Tartu linna ja maakonna lasteadeadnike töökogemuslikud seminarid	2011-2013
	Nooremõpetajate tugiprogrammi juhtimine	Tartu Ülikool	2007-2013
Direktor	Nõustamine: Sisehindamise nõustamine	Nõustatud on 12 haridusasutust Eestis.	2008-2012
	Tartu Ülikooli programminõukogu liige	Koolieelse lasteasutuse õpetaja eriala õppekavade hindamine	2009-2013
	Töörühm: Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava muutmise	Haridus- ja Teadusministeerium	2013
	Koolitus: Õppekava, töö planeerimine lasteasutuses	Tartu Ülikool	2004-2013

Lisa 4. IKT vahendid 2010-2013

		2010	1.05.2013
1	Arvutid	12	18
2	Printerid (sh üks värviprinter)	3	3
3	Kombain koopiamasin-faks-paljundus	1	1
4	Puutetahvel	1	1
5	Dataprojektor	1	1
6	Skännerid	2	3
7	Videokaamera	1	1
8	Digifotoaparaat	1	2
9	Laminaator	1	1
	Kokku:	23	31
	sh arvuteid	12	18